

Mededeelingen

EXOTEN IN HET BOSCH GROENENDAAL TE HEEMSTEDÉ.

door

G. BLEEKER.

Sinds het begin der reorganisatie van het Wandelbosch Groenendaal werden, behalve de tot de Hollandsche bosschen behorende boomen en struiken, ook (op daartoe geschikt geachte plaatsen) enkele exoten geplant, om te zien hoe deze zich in dit duinbosch gedragen zouden.

In 1932 werden enkel *Tsuga canadensis* Carr. aangeplant (± 1.25 m hoog); tezamen met ander boschplantsoen; de planten groeiden de eerste paar jaren slechts zeer matig, daarna ging het iets sneller, zoodat het thans gezonde exemplaren zijn geworden van c.a. 3 m. Het is dus, bv. in vergelijking met den groenen Douglas een trage groeier; met het oog hierop is het derhalve noodig, dat men de plant beschermd tegen het overgroeien door ander plantsoen, dat in de nabijheid staat; de grond is duinzand.

In 1934 werden geplant: *Abies grandis* Ldl. om ± 80 cm, als groep bijeen aan de rand van het bosch; deze boom groeit tot nu toe niet zeer snel, bereikt dit jaar gemiddeld een hoogte van 2 à 2.50 m, doch is zeer gezond en gaaf.

In hetzelfde jaar werd eveneens geplant *Abies alba* (Mill.) syn.: *A. pectinata* DC; de groei was zeer bevredigend, hoewel gedurende de eerste jaren ook niet snel; de in 1934 geplante exemplaren van 0.80 m zijn thans 3 tot 4 m hoog. Oudere planten, gepoot in 1907 hebben thans een lengte bereikt van ± 4 m.

Als proef werd ook gebruikt: *Picea sitchensis* Can. (*P. sitkaënsis* = *P. Menziesi* Carr.). Deze spar behoort op de meer vochtige gronden thuis; in Groenendaal werd hij in enkele exemplaren gepoot op vrij hoog gelegen grond; de groei was van 1935—1940 normaal tot zeer goed; thans beginnen enkele boomen teekenen van achteruitgang te vertoonen; het demonstreert zich in het dragen van vele kegels, hetgeen bij jonge, slecht groeiende coniferen veelal het geval is.

Ongeschikte, te droge, standplaats zal hierbij wel een rol spelen; inmiddels blijven de planten in observatie en hoopt

ondergeteekende later verdere mededeelingen te doen. De op een lager gedeelte van het bosch staande Sitka-sparren doen het veel beter en en bereiken een hoogte van $\pm$ 3.50 tot 4 m. Wat het loofhout betreft, voldoen uiteraard onze inlandsche boomen en struiken het best; zoo b.v. de Haagbeuk (*Carpinus Betulus* L.) welke tot 1928 weinig in het bosch Groenendaal voorkwam, na dien tijd veel aangeplant werd en tot nu toe zich uitstekend houdt.

Als onderbeplanting met struiken voldeden zeer goed:

Geldersche Roos (*Viburnum opulus* L.). Aangebracht langs min of meer beschaduwde paden, vormt deze struik, vooral in de herfst, door zijn roode vruchten (welke door de vogels onaangestast blijven) en mooi verkleurend blad een sieraad voor het bosch.

Als exoten werden geprobeerd twee naamgenoten van de vorige, nl.: *Viburnum Lentago* L. en *V. Lantanum* L.; beide zijn goede groeiers, vragen, vooral *V. Lentago*, wat schaduw, evenals de meeste *Vib.* soorten.

Lonicera morrowii Grey groeit uitstekend aan den rand van het bosch, doch vraagt goeden grond en eenige schaduw, bloeit elk jaar rijk; als vroeg uitbottende struik een prettige verschijning. Ook *Ribes alpinum* L. is een uitstekende struik voor onderbeplanting, ook midden in het bosch; de struik welke laag en bossig blijft, valt als een der eerste lenteboden op door z'n frisch groen loof, als al het andere loofhout nog kaal is; voor de vogels vormt deze struik een goede nestgelegenheid en schuilplaats.

Een mooie en ook tegelijkertijd nuttige struik in het bosch of liever langs den rand van het bosch is: *Rosa canina* L., de Hondsproos en de *R. rubiginosa* C., de Egelantier, als rijkbloeiende, vruchtdragende struik is het een welkome verschijning, terwijl de plant tevens een goede afsluiting van den boschrand kan vormen, omdat ze ongewenscht publiek belet het bosch in te loopen; de talrijke stekels over de geheele struik verspreid laten niemand door.

De Spaansche aak (*Acer campestre* L.) is hier eveneens een goede, gezonde groeier, al gaat het niet zoo snel; *Prunus Mahaleb* L., al hoort hij hier niet thuis, eveneens en daarbij een lieve bloeier.

Een verschijning welke in 't geheel niet in ons Hollandsche bosch thuis hoort, doch die geheel op toevallige wijze tusschen de boomen en struiken in Groenendaal geraakte, is *Halesia carolina* L., de z.g. Sneeuw klokjesboom. Een oude moederplant is reeds jaren lang aanwezig; de jonge planten hebben zich op enkele plekken in het bosch gevestigd en omdat het zulke beste groeiers bleken onder de boomen, werd hen het verblijf toegestaan.

Zoo gaat het ook met het reeds lang geleden hier inge-

voerde Krentenboompje (*Amelanchier canadense* Media), dat zich in sommige streken van ons land door zaad sterk verspreid heeft en bv. in de hakhoutbosschen van het Gooi in talloze exemplaren voorkomt. Of de plant zich ook in de duinstreek zoo gemakkelijk verspreidt? Ondanks het rijke bloeien en vruchtdragen vond ik in Groenendaal zoo goed als nooit jonge zaailingen, zooals dit in het Gooi het geval is.

Ofschoon deze struik een „vreemdeling” is, wil men hem niet gaarne missen, om z'n fraai bruin uitbottende loten niet, om z'n rijken en mooien bloei niet, terwijl ook de vogelstand dankbaar is voor den aanplant wegens de vruchten, die ze gaarne verorberen.
